

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/99721

Uw kenmerk
2016Z08498/2016D17949

Bijlage(n)

Datum 17 mei 2016
Betreft Ratificatie door Nederland van het klimaatverdrag van
Parijs

Geachte voorzitter,

Met deze brief voldoe ik aan het verzoek van de vaste commissie voor
Infrastructuur en Milieu van 28 april 2016 om een brief waarin wordt ingegaan op
het tijdpad voor de ratificatie door Nederland van het klimaatverdrag van Parijs.

Inleiding

Op 12 december 2015 hebben alle 197 staten die partij zijn bij het VN-
Klimaatverdrag (UNFCCC) in Parijs met consensus ingestemd met een historisch,
universeel en juridisch bindend klimaatakkoord, de Overeenkomst van Parijs.

Op 22 april 2016 opende de VN in New York het tekenregister, waarna direct
staatshoofden, regeringsleiders en ministers van 175 landen hun handtekening
onder het akkoord zetten.

Na ondertekening kunnen staten en regionale organisaties voor economische
integratie het akkoord bekrachtigen, aanvaarden of goedkeuren, of kunnen zij
zonder ondertekening tot het verdrag toetreden. Wanneer tenminste 55 staten die
samen verantwoordelijk zijn voor tenminste 55% van de totale mondiale
broeikasgasemissies dit gedaan hebben, treedt het akkoord 30 dagen daarna in
werking.

Ratificatie door de Europese Unie

De Europese Unie streeft ernaar de Overeenkomst van Parijs zo snel mogelijk te
ratificeren. De Europese Commissie zal eind juni, tegelijk met haar voorstel voor
de verdeling van inspanningen in de niet-ETS sectoren, een voorstel doen voor
een besluit van de Raad over ratificatie door de Unie van de Overeenkomst van
Parijs. Dit voorstel zal de gebruikelijke procedure via de Raad en het Europees
Parlement moeten doorlopen.

Vooralsnog ligt het in de lijn der verwachting dat de Commissie zal voorstellen de
daadwerkelijke ratificatie – het deponeren van de instrumenten van ratificatie bij
de Secretaris-generaal van de VN in New York – door de Europese Unie en de 28
lidstaten tegelijkertijd te laten gebeuren. Daarmee wordt ratificatie door de Unie
wel afhankelijk van de laatste lidstaat die de nationale goedkeuringsprocedure kan
afroonden.

Ratificatie door Nederland

Voordat de regering de Overeenkomst van Parijs kan ratificeren, zullen de Eerste en Tweede Kamer hiervoor goedkeuring moeten verlenen. Net als in Europees verband, zal een voorstel tot goedkeuring van een verdrag de gebruikelijke wettelijke procedure moeten doorlopen. Het wetsvoorstel tot goedkeuring zal, nadat de Rijksministerraad hiermee heeft ingestemd en de Raad van State hierover heeft geadviseerd, kunnen worden ingediend bij de Tweede Kamer. Dit zal naar verwachting in de tweede helft van dit jaar gebeuren. Op dat moment is er ook meer duidelijkheid over de wijze waarop de Europese Unie de verplichtingen van de Overeenkomst van Parijs zal gaan nakomen en welke gevolgen dit heeft voor de individuele lidstaten, waaronder Nederland. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel tot goedkeuring zal worden ingegaan op de wijze van uitvoering van de verdragsverplichtingen door Nederland.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkma

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/99721